

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

DECIZIE

**Nr. APD – 50
din 16.07.2015**

mun. Chișinău

Plenul Consiliului Concurenței,

acționând în temeiul art. 41 alin. (1) lit. h) și art. 93 alin. (5) al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, Hotărârii Parlamentului nr. 179 din 12.07.2013 privind numirea în funcție a membrilor Plenului Consiliului Concurenței, precum și Hotărârii Parlamentului nr. 220 din 27.09.2013 privind numirea în funcție a unui membru al Plenului Consiliului Concurenței,

analizând raportul de investigație asupra cazului inițiat prin Dispoziția Consiliului Administrativ al Agenției Naționale pentru Protecția Concurenței¹ nr. 44 din 23.09.2010 și materialele acumulate în cadrul investigației,

A CONSTATAT:

Consiliul Administrativ al Agenției Naționale pentru Protecția Concurenței, examinând cererea nr. 26 din 08.09.2010 parvenită din partea Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L. în care au fost reclamate acțiunile „Dufremol” S.R.L. și Î.M. „Moldclassica International” S.R.L. privind intentarea de acțiuni civile și administrative în diferite instanțe de judecată și pe care reclamantul le califică drept abuz de poziție dominantă îndreptate spre crearea de obstacole în calea pătrunderii pe piață, prin Dispoziția nr. 44 din 23.09.2010, a dispus inițierea investigației referitor la semnele încălcării art. 6 lit. f) al Legii nr. 1103-XIV din 30.06.2000 cu privire la protecția concurenței.

Părțile implicate

Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L. (IDNO - 1002600017397),

¹ Succesor de drepturi al Agenției Naționale pentru Protecția Concurenței este Consiliul Concurenței

societate comercială cu capital integral francez, înregistrată în Republica Moldova la data de 08.10.1998, care activează în baza Licenței Seria AMMII nr. 029662, valabilă până la data de 03.09.2018; genul de activitate - activitatea magazinelor duty-free.

„Dufremol” S.R.L. (IDNO – 1002600042306), întreprindere înregistrată în Republica Moldova la data de 25.09.1997, care activează în baza Licenței Seria A MMII nr. 044206, valabilă până la data de 19.06.2019; genul de activitate - activitatea magazinelor duty-free, inclusiv pentru deservirea corpului diplomatic.

Î.M. „Moldclassica International” S.R.L. (IDNO – 1002600035742), prima companie care a fondat sistemul de comerț în regimul duty free în Republica Moldova, înregistrată în Republica Moldova la data de 04.07.1994, care activează în baza Licenței Seria A MMII nr. 033978, valabilă până la data de 01.02.2020; genul de activitate - activitatea magazinelor duty-free.

Piața relevantă: piața relevantă a produsului și piața geografică relevantă

I. Piața relevantă a produsului

Piața relevantă a produsului cuprinde toate produsele considerate de consumatori ca interschimbabile sau substituibile datorită utilizării date acestora, datorită caracteristicilor fizice, funcționale și a prețului.

Potrivit art. 93 alin. (1) al Codului Vamal al Republicii Moldova nr. 1149 din 20.07.2000 *„magazinul duty-free constă în comercializarea mărfurilor sub supraveghere vamală, fără aplicarea măsurilor de politică economică, în locuri special amenajate, amplasate în aeroporturile internaționale, la bordul aeronavelor sau la punctele internaționale de trecere a frontierei de stat precum și în locurile specificate la art. 97 alin.(1)²”*.

Astfel, cu considerarea genului de activitate a părților implicate care cad sub incidența prezentei investigații, precum și a problemei de ordin concurențial reclamată, în cadrul prezentei investigații se distinge următoarea piață a produsului: ***piața comercializării mărfurilor prin intermediul magazinelor duty-free.***

II. Piața geografică relevantă

La solicitarea Consiliului Concurenței, Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L. (prin scrisoarea nr. 507 din 27.12.2012), „Dufremol” S.R.L. (prin scrisoarea nr. 497 din 24.12.2012) și Î.M. „Moldclassica International” S.R.L. (prin scrisoarea nr. 153 din 24.12.2012) au informat că punctele de vânzare a mărfurilor în regim duty-free se află pe următoarele adrese, potrivit tabelelor nr. 1-3 de mai jos:

² Pentru deservirea corpului diplomatic

Tabelul 1.***Punctele de vânzare a Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L.***

Nº	Punct de vânzare	Adresa	Perioada de activitate, din:
1.	Punctul de trecere a frontierei de stat Sculeni	s. Sculeni, str. Calea Ieşilor (regiunea vamei)	ianuarie 2010
2.	Punctul de trecere a frontierei de stat Soroca – Ţechinovka	or. Soroca, str. Petru Rareş, 4	august 2011
3.	Punctul de trecere a frontierei de stat Cosăuţi – Iamploli	r-nul Soroca, s. Cosăuţi (postul vamal)	martie 2012
4.	Punctul de trecere a frontierei de stat Cosăuţi – Stânca	r-nul Râşcani, s. Cosăuţi (postul vamal)	decembrie 2010
5.	Punctul de trecere a frontierei de stat Leuşeni – Albiţa	r-nul Hânceşti, s. Leuşeni (postul vamal)	ianuarie 2010
6.	Punctul de trecere a frontierei de stat Cahul – Oancea	r-nul Cahul, s. Roşu (postul vamal)	ianuarie 2010
7.	Punct de trecere a frontierei de stat Giurgiuleşti - Galaţi	r-nul Cahul, s. Giurgiuleşti (postul vamal)	septembrie 2011
8.	Punctul de trecere a frontierei de stat Mirnoe – Tabaki	r-nul Taraclia, s. Mirnoe (postul vamal)	august 2011

Tabelul 2.***Punctele de vânzare a „Dufremol” S.R.L.***

Nº	Punct de vânzare	Adresa	Perioada de activitate, din:
1.	Aeroportul Internaţional Chişinău (sala de plecare)	mun. Chişinău, bd. Dacia 80/3	anul 1998
2.	Aeroportul Internaţional Chişinău (sala VIP)	mun. Chişinău, bd. Dacia 80/3	anul 1998
3.	Aeroportul Internaţional Chişinău (sala de sosire)	mun. Chişinău, bd. Dacia 80/3	03.06.2012
4.	La bordul aeronavelor companiei aeriene de stat „Air Moldova”	-	anul 1998
5.	În incinta hotelului „Jolly Alon”	mun. Chişinău, str. M. Cebotari, 37	anul 1998
6.	Punctul de trecere a frontierei de stat a R.M. „Otaci”	Republica Moldova, or. Otaci	23.11.2009
7.	Punctul de trecere a frontierei de stat a R.M. „Tudora”	Republica Moldova, s. Tudora	26.07.2010
8.	Punctul de trecere a frontierei de stat a R.M. „Palanca”	Republica Moldova, s. Palanca	03.08.2010
9.	Punctul de trecere a frontierei de stat a R.M. „Giurgiuleşti”	Republica Moldova, s. Giurgiuleşti	15.11.2010
10.	Punctul de trecere a frontierei de stat a R.M. „Leuşeni”	Republica Moldova, s. Leuşeni	24.12.2010

11.	Punctul de trecere a frontierei de stat a R.M. „Cahul”	Republica Moldova, or. Cahul	08.06.2011
-----	--	------------------------------	------------

Tabelul 3.

Punctele de vânzare a Î.M. „Moldclassica International” S.R.L.

Nº	Punct de vânzare	Adresa	Perioada de activitate, din:
1.	Aeroportul Internațional Chișinău (sala de plecare)	mun. Chișinău, bd. Dacia 80/3	anul 1997

În conformitate cu datele oficiale plasate pe site-ul Camerei de Licențiere³ genul de activitate al „Dufremol” S.R.L., Î.M. „Moldclassica International” S.R.L. și Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L. reprezintă „activitatea magazinelor duty-free” amplasate în punctele de comercializare pe următoarele adrese:

Tabelul 4.

Punctele de vânzare a „Dufremol” S.R.L., Î.M. „Moldclassica International” S.R.L. și Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L.

Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L.	„Dufremol” S.R.L.	Î.M. „Moldclassica International” S.R.L.
1. Punctul de trecere a frontierei de stat Cahul - Oancea (r-nul Cahul, s. Roșu)	1. Mun. Chișinău, str. Maria Cebotari, 37	1. Mun. Chișinău, bd. Dacia, 80/3
2. Punctul de trecere a frontierei de stat Sculeni (r-nul Ungheni, s. Sculeni)	2. R-nul Ocnița, or. Otaci, str. Prieteniei, 99/2	
3. Punctul de trecere a frontierei de stat Leușeni - Albița (auto) (r-nul Hâncești, s. Leușeni)	3. Mun. Chișinău, incinta complexului Aerogării Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău” ⁴	
4. Punctul de trecere a frontierei de stat Costești - Stânca (r-nul Râșcani, or. Costești)	4. Mun. Chișinău, incinta complexului Aerogării Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău” (sala VIP)	
5. R-nul Soroca, or. Soroca, str. Petru Rareș, 4	5. Mun. Chișinău, incinta complexului Aerogării Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău” (sala de sosire)	
6. Punctul de trecere a frontierei de stat Cosăuți – Iampoli (r-nul Soroca, s. Cosăuți)	6. Mun. Chișinău, bordul aeronavelor aeriene a Î.S.C.A. ”AIR MOLDOVA	
7. Punctul de trecere a frontierei de stat Mirnoe – Tabaki (r-nul Taraclia, s. Mirnoe)	7. Punctul de trecere a frontierei de stat „Tudora” (r-nul Ștefan Vodă, s. Tudora)	
8. Postul vamal Giurgiulești - Galați (r-nul Cahul, s. Giurgiulești)	8. Punctul de trecere a frontierei de stat Palanca (r-nul Ștefan Vodă, s. Palanca)	
	9. Punctul de trecere a frontierei de stat „Lipcani – Prut - Auto” (r-nul Briceni, or. Briceni)	

³ Informație din 05.05.2015

⁴ La data de 30.08.2013 a fost semnat Contractul de concesiune nr. 4/03 din 30.08.2013, în baza căruia activele aflate în gestiunea Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău” și a terenului aferent acestora au fost transmise în concesiune către „Avia Invest” S.R.L.

	10. Punctul de trecere a frontierei de stat „Ocnița - Sokireani” (r-nul Ocnița, or. Ocnița)	
	11. Punctul de trecere a frontierei de stat „Giurgiulești-Galați” (Auto) (r-nul Cahul, s. Giurgiulești)	
	12. Punctul de trecere a frontierei de stat „Briceni - Rosoșeni” (r-nul Briceni, s. Rosoșeni)	
	13. Punctul de trecere a frontierei de stat „Criva - Mămăliga” (r-nul Lipcani, or. Lipcani)	
	14. Punctul de trecere a frontierei de stat „Sculeni” (r-nul Ungheni, s. Sculeni)	
	15. Punctul de trecere a frontierei de stat „Leușeni - Albița” (r-nul Hâncești, s. Leușeni)	
	16. Punctul de trecere a frontierei de stat „Cahul – Oancea” (r-nul Cahul, or. Cahul)	
	17. Punctul de trecere a frontierei de stat „Criva - Mămăliga” în zona intrării pe teritoriul Republicii Moldova (r-nul Briceni, s. Criva)	
	18. Punctul de trecere a frontierei de stat „Leușeni - Albița” în zona intrării pe teritoriul Republicii Moldova (r-nul Hâncești, s. Leușeni)	

Ținând cont de faptul că acțiunea reclamată vizează amplasarea rețelei de magazine duty-free în Aeroportul Internațional Chișinău și la punctele internaționale de trecere a frontierei de stat: Costești - Stânca, Cahul - Oancea, Leușeni - Albița, Sculeni, Ungheni - Cristești, piața relevantă geografică aferentă pieței produsului a fost identificată ca fiind ***locurile special amenajate, amplasate în Aeroportul Internațional Chișinău și la punctele internaționale de trecere a frontierei de stat: Costești - Stânca, Cahul - Oancea, Leușeni - Albița, Sculeni, Ungheni - Cristești.***

Astfel, în sensul cazului investigat, piața relevantă se definește ca ***piața comercializării mărfurilor prin intermediul magazinelor duty-free, amplasate în Aeroportul Internațional Chișinău și la punctele internaționale de trecere a frontierei de stat: Costești - Stânca, Cahul - Oancea, Leușeni - Albița, Sculeni, Ungheni - Cristești.***

Perioada de timp supusă examinării constituie perioada: **noiembrie 2009 – aprilie 2013**, întrucât acțiunile supuse investigației au fost lansate în anul 2009 (la data de 10.11.2009 „Dufremol” S.R.L. a înaintat acțiunea în instanța de judecată prin care a solicitat anularea *Contractului de locațiune nr. 446/08 - AR* din 28.07.2008 încheiat între Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău” și Î.C.S. „Le Bridge

Corporation Limited” S.R.L. pentru amplasarea magazinului duty-free) și au avut continuitate până în anul 2013, când Centrul Internațional pentru Soluționarea Litigiilor de Investiții (ICSID) a adoptat decizia la cazul Nr. ARB/11/23 între reclamantul [...] și Republica Moldova.

Acte și fapte constatate

La data de 08.09.2010 compania Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L a înaintat o plângere Agenției Naționale pentru Protecția Concurenței (nr. 26) în care sunt reclamate acțiunile „Dufremol” S.R.L. și Î.M. „Moldclassica International” S.R.L. privind intentarea de acțiuni civile și administrative în diferite instanțe de judecată și pe care reclamantul le califică drept abuz de poziție dominantă îndreptate spre crearea de obstacole în calea pătrunderii pe piață.

Studierea informațiilor prezentate de către părțile implicate și a cadrului normativ permite de a face următoarele constatări relevante în sensul investigației inițiate.

Prin Hotărârea Guvernului nr. 172 din 18.02.2008 *privind crearea rețelei de magazine duty-free la punctele de trecere a frontierei de stat* Guvernul Republicii Moldova **i)** a aprobat caietul de sarcini cu privire la desfășurarea concursului public pentru crearea rețelei de magazine duty-free în punctele de trecere a frontierei de stat: postul vamal Costești - Stânca, postul vamal Cahul - Oancea, postul vamal Leușeni - Albița, postul vamal Sculeni, postul vamal Ungheni - Cristești; **ii)** a instituit Comisia privind organizarea și desfășurarea concursului public pentru crearea rețelei de magazine duty-free în punctele de trecere a frontierei de stat și **iii)** a pus în sarcina Ministerului Economiei organizarea și desfășurarea concursului public pentru crearea rețelei de magazine duty-free în punctele de trecere a frontierei de stat.

La data de 07.03.2008 Ministerul Economiei al Republicii Moldova a anunțat concursul „Privind crearea rețelei de magazine duty-free în punctele internaționale de trecere a frontierei de stat”, la care au participat toate trei companii: Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L., „Dufremol” S.R.L. și Î.M. „Moldclassica International” S.R.L.

Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L., companie cu capital străin înregistrată în Republica Moldova, deținută și controlată 100 % de către reclamant, și-a depus oferta de participare la concurs la data de 09.04.2008.⁵

La data de 20.05.2008 Ministerul Economiei a anunțat Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L. cu privire la faptul că acesta a devenit câștigătorul

⁵ Decizia Centrului Internațional pentru Soluționarea Litigiilor de Investiții (ICSID) asupra cazului Nr. ARB/11/23, emisă la data de 08.04.2013 (traducere neoficială par. 43, p. 11)

concursului pentru deschiderea rețelei de magazine duty-free în punctele de trecere a frontierei de stat, posturile vamale: Costești – Stânca, Cahul – Oancea, Leușeni – Albița, Sculeni, Ungheni – Cristești.

În acest context, la data de 01.07.2008, Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L. și Serviciul Vamal al Republicii Moldova au oficializat rezultatele concursului prin „Acordul privind amplasarea rețelei de magazine duty-free în punctele de trecere a frontierei de stat” (în continuare Acord din 01.07.2008). În conformitate cu acesta, investitorul a fost autorizat să construiască și să gestioneze rețeaua de magazine duty-free în punctele de trecere a frontierei de stat, posturile vamale: Costești – Stânca, Cahul – Oancea, Leușeni – Albița, Sculeni, și Ungheni – Cristești.⁶

Contractele de locațiune au fost încheiate între Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L. și fiecare oficiu de la postul vamal în ordinea următoare:

- Cahul – Oancea (23.07.2008);
- Leușeni – Albița (24.07.2008);
- Sculeni (25.07.2008);
- Costești – Stânca (31.07.2008)⁷.

La data de 03.09.2008 Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L. a obținut Licența Nr. 029662, emisă de Camera de Licențiere a Guvernului Republicii Moldova, pentru desfășurarea activității în cadrul magazinelor duty-free. La data de 19.10.2009 Licența Nr. 029662 a fost actualizată pentru a include cele 4 posturi vamale la Cahul, Leușeni, Sculeni și Costești.⁸

Până în luna noiembrie 2009 magazinele duty-free de la posturile vamale Leușeni - Albița, Cahul - Oancea și Sculeni erau pregătite pentru deschidere.

La data de 23.11.2009 magazinul duty-free de la postul vamal Leușeni - Albița a fost deschis.⁹

La data de 27.11.2009 Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale a informat Serviciul Vamal al Republicii Moldova că Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L. nu a reușit să se conformeze cu reglementările propuse (reguli generale de apărare împotriva incendiului) și, din acest motiv, a solicitat ca deschiderea magazinelor duty-free să fie suspendată până la o dată ulterioară. La aceeași dată, postul vamal de la Leușeni a informat Î.C.S. „Le Bridge Corporation

⁶ Decizia Centrului Internațional pentru Soluționarea Litigiilor de Investiții (ICSID) asupra cazului Nr. ARB/11/23, emisă la data de 08.04.2013 (traducere neoficială par. 44, p. 11)

⁷ Decizia Centrului Internațional pentru Soluționarea Litigiilor de Investiții (ICSID) asupra cazului Nr. ARB/11/23, emisă la data de 08.04.2013 (traducere neoficială par. 49, p. 12)

⁸ Decizia Centrului Internațional pentru Soluționarea Litigiilor de Investiții (ICSID) asupra cazului Nr. ARB/11/23, emisă la data de 08.04.2013 (traducere neoficială par. 50, p. 13)

⁹ Decizia Centrului Internațional pentru Soluționarea Litigiilor de Investiții (ICSID) asupra cazului Nr. ARB/11/23, emisă la data de 08.04.2013 (traducere neoficială par. 51, p. 13)

Limited” S.R.L. despre comiterea aceleași încălcări și la data de 30 noiembrie acesta a fost obligat să închidă magazinul duty-free de la postul vamal Leușeni - Albița.¹⁰

La data de 04.12.2009 Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L a primit de la Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale o prescripție (Nr. 178) unde erau enunțate detaliat presupusele nereguli care trebuiau corectate înainte ca magazinul duty-free de la postul vamal Leușeni - Albița să fie redeschis.¹¹

Aceleași prescripții au fost primite de către reclamant la data de 15.12.2009 și 21.12.2009 în legătură cu magazinele duty-free de la posturile vamale Sculeni (Prescripția Nr. 72) și Cahul - Oancea (Prescripția Nr. 835).¹²

La data de 30.12.2009, Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L a obținut confirmarea de la Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale precum că magazinul duty-free de la postul vamal Leușeni - Albița corespunde cu reglementările propuse (regulile generale de apărare împotriva incendiului). Astfel, la data de 31.12.2009 acesta a fost redeschis.¹³

La data de 02.01.2010, biroul vamal Leușeni a informat Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L. că magazinul duty-free de la postul vamal Leușeni – Albița trebuie închis. La data de 04.01.2010, ofițerii de la biroul vamal Leușeni au împiedicat angajații Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L. să intre în incinta magazinului duty-free. Acesta a fost redeschis abia la data de 16.01.2010.¹⁴

Magazinul duty-free de la postul vamal Cahul - Oancea a fost deschis la data de 18.01.2010, iar cel de la Sculeni la data de 22.01.2010.¹⁵

Astfel, către sfârșitul anului 2009 începutul anului 2010 Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L. a deschis 3 magazine la trecerea frontierei de stat: Cahul - Oancea, Leușeni - Albița și Sculeni. Construcția magazinului de la punctul de trecere Costești - Stânca a fost finalizată în luna septembrie 2009, însă a fost pregătit pentru deschidere abia la data de 26.12.2010.¹⁶ Cel de la punctul de trecere Ungheni-Cristești din motive tehnice urma a fi construit mai târziu (nu a mai fost deschis niciodată).

¹⁰ Decizia Centrului Internațional pentru Soluționarea Litigiilor de Investiții (ICSID) asupra cazului Nr. ARB/11/23, emisă la data de 08.04.2013 (traducere neoficială par. 52-54, p. 13)

¹¹ Decizia Centrului Internațional pentru Soluționarea Litigiilor de Investiții (ICSID) asupra cazului Nr. ARB/11/23, emisă la data de 08.04.2013 (traducere neoficială par. 55, p. 14)

¹² Decizia Centrului Internațional pentru Soluționarea Litigiilor de Investiții (ICSID) asupra cazului Nr. ARB/11/23, emisă la data de 08.04.2013 (traducere neoficială par. 56-57, p. 14)

¹³ Decizia Centrului Internațional pentru Soluționarea Litigiilor de Investiții (ICSID) asupra cazului Nr. ARB/11/23, emisă la data de 08.04.2013 (traducere neoficială par. 58, p. 14)

¹⁴ Decizia Centrului Internațional pentru Soluționarea Litigiilor de Investiții (ICSID) asupra cazului Nr. ARB/11/23, emisă la data de 08.04.2013 (traducere neoficială par. 59, p. 14)

¹⁵ Decizia Centrului Internațional pentru Soluționarea Litigiilor de Investiții (ICSID) asupra cazului Nr. ARB/11/23, emisă la data de 08.04.2013 (traducere neoficială par. 60, p. 14-15)

¹⁶ Decizia Centrului Internațional pentru Soluționarea Litigiilor de Investiții (ICSID) asupra cazului Nr. ARB/11/23, emisă la data de 08.04.2013 (traducere neoficială par. 61, p. 15)

În altă ordine de idei, la data de 28.07.2008 întreprinderea reclamantului a încheiat un Contract de locațiune (nr. 446/08 - AR din 28.07.2008) cu Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău” pentru a construi și a deschide un magazin duty-free cu o suprafață de circa 600 m² în incinta aeroportului. Contractul și acordurile adiționale ale acestuia au fost încheiate în ordinea stabilită cu acordul autorităților publice centrale de specialitate (ASAC¹⁷ și, ulterior, Agenția Transporturilor). La acel moment funcționau pe teritoriul aeroportului de mai mulți ani magazinele duty-free care aparțineau „Dufremol” S.R.L. și Î.M. „Moldclassica International” S.R.L.

Potrivit acțiunilor reclamate în cererea nr. 26 din 08.09.2010 de către Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L. se constată faptul că „Dufremol” S.R.L. și Î.M. „Moldclassica International” S.R.L. au inițiat un șir de acțiuni civile și administrative în diferite instanțe de judecată după cum urmează.

I. La data de 10.11.2009 „Dufremol” S.R.L. a depus o acțiune în instanța de judecată prin care a solicitat anularea *Contractului de locațiune nr. 446/08 - AR din 28.07.2008* încheiat între Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău” și Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L. pentru amplasarea magazinului duty-free. Tot atunci, „Dufremol” S.R.L. a cerut, cu titlu de măsuri de asigurare a acțiunii, suspendarea Contractului de locațiune vizat. Judecătoria Economică de Circumscripție, prin Încheierea Nr. 2e-12324/09 din 10.11.2009, a dispus recunoașterea nulității Contractului de locațiune nr. 446/08-AR din 28.07.2008, încheiat între Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău” și Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L. Ulterior, Încheierea vizată a fost casată prin Decizia din 13.05.2010 de către Curtea de Apel Economică. La data de 16.11.2010, Judecătoria Economică de Circumscripție a anulat Contractul de locațiune nr. 446/08 - AR din 28.07.2008 dintre Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L. și Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău”. Această decizie a fost menținută de Curtea de Apel la data de 28.02.2011, și respectiv de către Curtea Supremă de Justiție la data de 10.06.2011.

Concomitent, la data de 22.12.2010, „Dufremol” S.R.L. a depus în instanța de apel o cerere privind asigurarea acțiunii. Prin Încheierea Curții de Apel Economice din 22.12.2010 s-a dispus admiterea cererii de asigurare și aplicarea sechestrului pe încăperile aflate la et. 2 în Aeroportul Internațional Chișinău și interzicerea accesului Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L. în încăperile menționate până la examinarea cauzei în fond. La rândul său, Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L. a depus recurs împotriva acestei Încheieri (din 22.12.2010) considerând că instanța de apel a interpretat eronat dispozițiile art. 174 al Codului de procedură

¹⁷ Administrația de Stat a Aviației Civile

civilă, care prevede temeiurile de aplicare a măsurilor de asigurare a acțiunii. La data de 28.04.2011, Colegiul economic al Curții Supreme de Justiție a respins recursul declarat de Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L. și a menținut Încheierea Curții de Apel Economice din 22.12.2010.

II. La data de 31.12.2009 „Dufremol” S.R.L. s-a adresat în instanța de judecată cu o cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Economiei al Republicii Moldova¹⁸, Serviciului Vamal al Republicii Moldova și Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L. privind declararea deciziei comisiei Ministerului Economiei și Dezvoltării al Republicii Moldova ca fiind ilegală, decizie prin care compania Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L. a fost anunțată ca câștigător al concursului privind deschiderea unei rețele de magazine duty-free în punctele internaționale de trecere a frontierei de stat: Costești - Stânca, Cahul-Oancea, Leușeni - Albița, Sculeni, Ungheni-Cristești. Totodată, „Dufremol” S.R.L. s-a pronunțat și împotriva declarării contractelor de arendă încheiate între Serviciul Vamal Chișinău și Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L. ca fiind legale. Astfel, prin hotărârea pronunțată la data de 28.05.2010, Judecătoria Economică de Circumscripție a admis cerințele „Dufremol” S.R.L. Împotriva hotărârii primei instanțe, la data de 24.06.2010 Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L. a declarat cerere de apel, solicitând casarea actului judecătoresc și pronunțarea unei încheieri privind strămutarea acțiunii în cauză spre examinare la Curtea de Apel Chișinău și pronunțarea unei încheieri privind scoaterea de pe rol a acțiunii înaintate de către „Dufremol” S.R.L. De asemenea, nefiind de acord cu concluzia primei instanțe, la data de 06.07.2010 Ministerul Economiei al Republicii Moldova a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 28.05.2010. Prin Decizia pronunțată la data de 07.09.2010, Curtea de Apel Economică a decis admiterea parțială a apelurilor înaintate, fiind modificată hotărârea instanței de fond din 28.05.2010 în partea rezolutivă, după cum urmează: în pct. 2 al părții rezolutive au fost înlocuite cuvintele „Ministerul Economiei și Dezvoltării al Republicii Moldova” cu cuvintele „Ministerul Economiei al Republicii Moldova”, cu concretizarea și continuarea pct. 2 al părții rezolutive cu sintagma „cu declararea ca câștigător al concursului privind deschiderea unei rețele de magazine duty-free a companiei „Dufremol” S.R.L. în punctele de trecere a frontierei de stat: Costești - Stânca, Cahul - Oancea, Leușeni - Albița, Sculeni, Ungheni - Cristești; în pct. 3 al părții rezolutive se înlocuiesc cuvintele „Serviciul Vamal Chișinău” cu cuvintele „Biroul Vamal Chișinău”, iar în rest hotărârea primei instanțe a fost menținută. Împotriva deciziei Curții de Apel Economice din 07.09.2010, la data de 07.09.2010

¹⁸ Succesor de drepturi și împuterniciri al Ministerului Economiei și Dezvoltării al Republicii Moldova

Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L. a declarat cerere de recurs. La data de 24.11.2010 Colegiul economic al Curții Supreme de Justiție a declarat recursul depus de Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L. inadmisibil.

III. „Dufremol” S.R.L. la data de 02.02.2010 a mai depus o cerere la Judecătoria Economică de Circumscripție privind explicarea Încheierii din 29.01.2010 prin care a fost dispus *suspendarea realizării rezultatelor concursului în partea ce ține de oferirea Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L. a dreptului la deschiderea magazinelor duty-free în punctele de trecere a frontierei de stat - Costești - Stânca, Cahul-Oancea, Leușeni - Albița, Sculeni și Ungheni-Cristești* și a cerut adoptarea unei măsuri noi de asigurare a acțiunii - suspendarea licenței de activitate pe care o deținea Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L. în partea ce ține de funcționarea magazinelor la punctele de trecere Costești - Stânca, Cahul-Oancea, Leușeni - Albița, Sculeni și Ungheni-Cristești. Însă, cererea n-a fost examinată în fond de către instanța de judecată.

IV. La data de 12.05.2010 Î.M. „Moldclassica International” S.R.L. a depus o acțiune la Judecătoria Economică de Circumscripție, cerând anularea *Contractului de locațiune nr. 446/08 - AR* din 28.07.2008 încheiat între Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău” și Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L. Reclamantul a cerut și suspendarea Contractului de locațiune ca măsură de asigurare a acțiunii.¹⁹

V. La data de 14.05.2010 „Dufremol” S.R.L. s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată la Curtea de Apel împotriva Ministerului Economiei și Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L. privind anularea procesului-verbal nr. 9 din 13.08.2008 al Consiliului Administrativ al Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău” privind darea în locațiune a spațiilor pentru construirea magazinului în incinta aeroportului. Reclamantul a cerut să fie dispusă cu titlu de măsuri de asigurare a acțiunii suspendarea procesului-verbal vizat și interzicerea activității de antreprenariat în magazinul construit în incinta Aeroportului Internațional Chișinău. La data de 14.05.2010 Curtea de Apel Chișinău a admis cererea și a dispus aplicarea măsurilor de asigurare și anume „suspendarea executării procesului-verbal nr. 9 din 13.08.2008 până la soluționarea pricinii în fond. Încheierea din 14.05.2010 a fost casată ca fiind ilegală de către Curtea Supremă de Justiție la data de 01.09.2010. La data de 15.12.2010, Curtea de Apel Chișinău a anulat procesul-verbal nr. 9 din 13.08.2008, în baza căruia a fost unanim aprobat de către Consiliul de Administrație al Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău” Contractul de locațiune nr. 446/08 - AR. La data de 30.03.2011 Curtea Supremă de Justiție a menținut această decizie.

¹⁹ Decizia Centrului Internațional pentru Soluționarea Litigiilor de Investiții (ICSID) asupra cazului Nr. ARB/11/23, emisă la data de 08.04.2013 (traducere neoficială par. 101, p. 21)

VI. La data de 20.05.2011 „Dufremol” S.R.L. a depus la Judecătoria Economică de Circumscripție o cerere prin care a solicitat suspendarea activității a patru magazine duty-free ce aparțin Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L., situate în punctele de trecere a frontierei de stat cu România: Costești - Stâncă, Cahul - Oancea, Leușeni - Albița și Sculeni. La data de 29.07.2011 Judecătoria Economică de Circumscripție a anulat cele patru contracte de arendă între posturile vamale respective și Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L., solicitând returnarea loturilor de teren și suspendarea activității a patru magazine duty-free. Această decizie a fost menținută de către Curtea de Apel Chișinău la data de 28.12.2011. La data de 06.03.2012 Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L. a depus recurs împotriva acestei decizii. La data de 17.10.2012, Curtea Supremă de Justiție a anulat decizia Curții de Apel Chișinău din 28.12.2011 și a transmis cauza spre rejudecare la instanțele inferioare pentru procedurile ulterioare²⁰.

La solicitarea Consiliului Concurenței, „Dufremol” S.R.L. și Î.M. „Moldclassica International” S.R.L. au comunicat faptul că își întemeiază acțiunile sale în conformitate cu art. 20 al Constituției Republicii Moldova.

Conform prevederilor art. 20 alin. (1) al Constituției Republicii Moldova, *orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime*. Astfel, accesul liber la justiție este un principiu conform căruia orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, libertăților și intereselor sale legitime.

În statul de drept autoritatea judecătorească reprezintă o adevărată putere, fiindcă litigiile apărute din încălcarea legilor nu pot fi soluționate de către alte organe ale statului decât cele de judecată. Și pentru ca persoanele interesate să nu fie obstrucționate sub nici o modalitate sau sub un alt pretext, art. 20 alin. (2) al Constituției subliniază că ***nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție***.

Totodată, art. 8 al Constituției Republicii Moldova prevede că *Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principii și norme unanim recunoscute ale dreptului internațional*.

În această ordine de idei, accesul liber la justiție este consacrat ca drept cetățenesc fundamental, prin art. 6 pct. 1 al Convenției Europene pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (adoptată la 04.11.1950, ratificată

²⁰ Decizia Centrului Internațional pentru Soluționarea Litigiilor de Investiții (ICSID) asupra cazului Nr. ARB/11/23, emisă la data de 08.04.2013 (traducere neoficială par. 86, p. 18)

prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 1298 - XIII, din 24.07.1997) care prevede că *orice persoană are dreptul de a-i fi examinată cauza în mod echitabil, public și într-un termen rezonabil, de către un tribunal independent și imparțial, stabilit prin lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptată împotriva sa.*

În acest sens, se menționează că, inclusiv, și Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L. și-a exercitat dreptul de acces liber la justiție.

Așadar, la data de 29.07.2011 [...], proprietarul și acționarul unic al Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L. a depus Cererea de Arbitraj împotriva Republicii Moldova la **Centrul Internațional pentru Soluționarea Litigiilor de Investiții (ICSID)**, instituit prin Convenția pentru reglementarea diferendelor de investiții între state și persoane ale altor state, semnat la Washington DC, la data de 18.03.1965. Astfel, reclamantul a denunțat următoarele situații de fapt:

1. Tenderul (concursul anunțat de către Ministerul Economiei la data de 20.05.2008 „Privind crearea rețelei de magazine duty-free în punctele de trecere a frontierei de stat”);
2. Litigiile privind cele 5 (cinci) magazine duty-free de la frontierele cu România, și anume Leușeni, Cahul, Sculeni, Costești și Ungheni ale reclamantului;
3. Litigiile privind magazinele duty-free din cadrul Aeroportului Internațional Chișinău;
4. Investigațiile efectuate de către autoritățile naționale de control asupra Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L. (fiind supusă unor controale fiscale), etc.

La data de 08.04.2013 Centrul Internațional pentru Soluționarea Litigiilor de Investiții (ICSID) a emis o Decizie ca urmare a examinării Cererii de Arbitraj (nr. ARB/11/23) depusă de către [...], Directorul General al Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L, care reflectă situațiile de fapt după cum urmează:

a) „Angajamente specifice”

Acordul din 01.07.2008 și Contractul de locațiune, precum și drepturile conferite în cadrul Tenderului care au fost anulate irevocabil de către întreg sistemul judiciar din Moldova, până la Curtea Supremă de Justiție.

Tribunalul de Arbitraj Judiciar observă că Acordul din 01.07.2008, Contractul de locațiune, precum și drepturile conferite în cadrul Tenderului, pe care se bazează în cerere reclamantul cu privire la „angajamentele specifice” ale acestuia, au fost anulate irevocabil de către întreg sistemul judiciar din Republica Moldova, până la Curtea Supremă de Justiție. Valabilitatea acestor acte juridice a fost pe larg polemizată în fața

instanțelor din Republica Moldova, care, în mod constant și irevocabil, au decis că acestea sunt lipsite de valabilitate în conformitate cu legislația Republicii Moldova. Tribunalul este convins că nu a existat nici o denegare de dreptate față de investitori și că sistemul judiciar a făcut referire la legislația Republicii Moldova în mod legitim și cu bună-credință.²¹

În aceste circumstanțe, Tribunalul nu a considerat necesar să se pronunțe asupra „angajamentelor specifice” ale reclamantului, acestea implicând o nouă analiză a validității prezentelor acte juridice în conformitate cu legislația Republicii Moldova. Această problemă a fost deja hotărâtă de către instanțele de judecată din Republica Moldova. Din acest motiv, cererea reclamantului privind angajamentele sale specifice a fost catalogată ca inadmisibilă.²²

În același context, Tribunalul a analizat cu atenție poziția părților. După cum s-a stabilit mai sus, Acordul din 01.07.2008 (precum și Tenderul) și Contractul de locațiune au fost anulate de către justiția din Republica Moldova.²³

Este important faptul că reclamantul nu pretinde că ar exista un defect în legislația Republicii Moldova sau că ar fi ceva nedrept.

b) Expropriere

Poziția reclamantului afișează mai degrabă faptul că actuala aplicare incorectă a legislației Republicii Moldova de către instanțele de judecată duce la expropriere.

Aceste acorduri au fost declarate nevalabile în Republica Moldova de către întregul sistem judiciar, inclusiv și de către Curtea Supremă de Justiție.

Tribunalul nu este convins că a existat complicitate între instanțe și concurenții investitorului cu privire la aceste acorduri sau că instanțele de judecată din Moldova au acționat în negare a justiției.²⁴

Mai mult decât atât, nu există nici o dovadă în înregistrare care ar putea convinge Tribunalul de faptul că sistemul judecătoresc nu a aplicat legislația Republicii Moldova în mod legitim și cu bună-credință în cadrul procedurii începute de către concurenții reclamantului.

În ceea ce privește magazinele de frontieră cu România, acestea continuă să opereze și să genereze venituri considerabile investitorului. Reclamantul a deschis chiar tot mai multe și mai multe magazine. Reclamantul susține că este irelevant

²¹ Decizia Centrului Internațional pentru Soluționarea Litigiilor de Investiții (ICSID) asupra cazului Nr. ARB/11/23, emisă la data de 08.04.2013 (traducere neoficială par. 398, p. 97)

²² Decizia Centrului Internațional pentru Soluționarea Litigiilor de Investiții (ICSID) asupra cazului Nr. ARB/11/23, emisă la data de 08.04.2013 (traducere neoficială par. 399, p. 97)

²³ Decizia Centrului Internațional pentru Soluționarea Litigiilor de Investiții (ICSID) asupra cazului Nr. ARB/11/23, emisă la data de 08.04.2013 (traducere neoficială par. 400, p. 97)

²⁴ Decizia Centrului Internațional pentru Soluționarea Litigiilor de Investiții (ICSID) asupra cazului Nr. ARB/11/23, emisă la data de 08.04.2013 (traducere neoficială par. 415, p. 102)

pentru cererea sa de „expropriere” faptul că Contractele regionale de locațiune sunt încă în vigoare iar magazinele de frontieră încă funcționează, aceasta deoarece reclamantul a pierdut irevocabil dreptul de a administra magazinele sale de frontieră, el fiind singurul capabil să le conducă bazându-se pe o simplă tehnicitate (Contractele de locațiune nu au fost anulate încă, deși acest lucru pare inevitabil, deoarece acestea se bazează pe Tender și Acordul din 01.07.2008, deja anulate).²⁵

Deși Tribunalul este de acord că investiția reclamantului în magazinele de frontieră este supusă unei nesiguranțe legale semnificative, aceasta nu poate constitui o expropriere a investițiilor reclamantului, deoarece, la acest moment, reclamantul nu a fost lipsit de dreptul de le utiliza și de a beneficia de investiția sa.

În lumina celor expuse mai sus, Tribunalul respinge cererea reclamantului pentru expropriere. Tribunalul a constatat că nu există nici o expropriere în acest caz, deci nu este nevoie de a lua în considerație afirmațiile pârâtului precum că protecția reală prevăzută în art. 5 alin. (2) al Acordului Bilateral de Investiții Franța - Moldova (BIT) care prevede faptul că „părțile contractante nu vor întreprinde nici o măsură de expropriere sau naționalizare sau orice altă măsură care are ca efect depozedarea, directă sau indirectă, a cetățenilor și companiilor altor părți contractante de investițiile lor, pe teritoriul și zona lor maritimă, cu excepția unui scop public și cu condiția ca astfel de măsuri să nu fie discriminatorii sau contrare unui anumit angajament.”²⁶

c) Despăgubire

Tribunalul de Arbitraj a confirmat faptul că investițiile [...] în magazinele de frontieră au drept de protecție în temeiul dreptului internațional pentru a opera magazinele de frontieră la hotarele României, dar nu pe bază exclusivă. După cum autoritățile din Republica Moldova nu au sistat activitatea acestora, nici o cerere de despăgubire nu poate fi înaintată în acest sens. Orice sistare a activității acestor magazine de frontieră, care sunt în funcțiune și profitabile astăzi, potrivit Tribunalului, ar constitui o încălcare a dreptului internațional, care ar rezulta din plata de despăgubiri.

Tribunalul în Decizie a făcut referință la art. 555 lit. (g) „creând așteptări legitime că reclamantul are dreptul să opereze aceste magazine, pârâtul are obligația de a se asigura de faptul că investițiile reclamantului în cele patru magazine de frontieră sunt respectate sau pârâtul va compensa orice pierdere. În consecință, dacă procedurile judiciare ulterioare, care decurg din litigiul „Dufremol” S.R.L., vor duce

²⁵ Decizia Centrului Internațional pentru Soluționarea Litigiilor de Investiții (ICSID) asupra cazului Nr. ARB/11/23, emisă la data de 08.04.2013 (traducere neoficială par. 418, p. 103)

²⁶ Decizia Centrului Internațional pentru Soluționarea Litigiilor de Investiții (ICSID) asupra cazului Nr. ARB/11/23, emisă la data de 08.04.2013 (traducere neoficială par. 421, p. 104)

la adoptarea de către instanța de judecată a deciziilor de închidere a acestor magazine, pârâtul va trebui să ia măsuri pentru a remedia consecințele de încălcare a așteptărilor legitime ale reclamantului. Cu toate acestea, deoarece închiderea acestor magazine nu a avut loc sau nu a fost dispusă la momentul acestei decizii, nu există încă nici încălcare privind așteptările legitime ale reclamantului privind cele patru magazine de frontieră”.²⁷

Tribunalul a constatat că Republica Moldova a încălcat norma Acordului Bilateral de Investiții Franța - Moldova (BIT) privind tratamentul just și echitabil în raport cu investițiile [...] plasate în cadrul Aeroportului. Prin urmare, Republica Moldova a fost obligată să restituie reclamantului investițiile sale în magazinul din aeroport. În cazul în care investițiile nu sunt restituite în termen de 60 de zile, sau dacă propunerea Republicii Moldova de restituire este respinsă de către reclamant, care are drept discreționar de a o respinge, Moldova va trebui să plătească [...] daune în valoare de 35 136 294 lei, plus dobânda la rata EURIBOR²⁸,²⁹

Această Decizie emisă de către Tribunal confirmă drepturile Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L. asupra magazinelor duty-free din cadrul Aeroportului Internațional Chișinău și de la hotarele României, poziție care este avantajoasă pentru țara noastră deoarece atestă necesitatea respectării dreptului internațional pentru atingerea nivelului de dezvoltare economică justificată.

Ca urmare a pronunțării de către Centrul Internațional pentru Soluționarea Litigiilor de Investiții a Hotărârii arbitrale în cauza [...] versus Republica Moldova (ICSID case No. ARB/11/23 din 08.04.2013), la data de 22.12.2014, în cadrul ședinței Guvernului, s-a decis ca Ministerul Finanțelor să achite din contul mijloacelor bugetului de stat în beneficiul lui [...] mijloace financiare în sumă de 35 136 294 lei.

În altă ordine de idei, este de menționat practica internațională³⁰. Astfel, Comisia Europeană în cauza T-111/96 ITT Promedia NV contre Commissions 17.07.1998, a stabilit două criterii cumulative pentru cazurile în care exercitarea acțiunii juridice ar constitui un abuz în sensul art. 82 al Tratatului Uniunii Europene: **i)** hărțuirea concurentului și **ii)** conceperea unui plan pentru eliminarea concurenței.

Întrucât cele două criterii constituie o excepție de la principiul general al accesului la instanțele de judecată, acestea trebuie să fie interpretate și aplicate în mod strict.

²⁷ Decizia Centrului Internațional pentru Soluționarea Litigiilor de Investiții (ICSID) asupra cazului Nr. ARB/11/23, emisă la data de 08.04.2013 (traducere neoficială par. 555, lit. g), p. 147)

²⁸ **Euribor** (Euro Interbank Offered Rate) este rata la care o bancă de prim ordin oferă altei bănci de prim ordin depozite în zona euro (sursa: www.ro.wikipedia.org)

²⁹ Decizia Centrului Internațional pentru Soluționarea Litigiilor de Investiții (ICSID) asupra cazului Nr. ARB/11/23, emisă la data de 08.04.2013 (traducere neoficială par. 663, p. 98)

³⁰ Cauza T-111/96 ITT Promedia NV contre Commissions din 17.07.1998

În ceea ce privește primul criteriu, este necesar de a aprecia dacă o acțiune în justiție este destinată să afirme ceea ce întreprinderea dominantă ar putea considera în mod rezonabil ca fiind drepturile sale.

Astfel, Comisia Europeană reține că acțiunile în instanță de judecată pot, totuși, în cazuri excepționale, fi abuzive numai cu condiția că îndeplinesc cumulativ aceste 2 criterii. În cazul prezenței primului criteriu aceste acțiuni nu pot fi rezonabil considerate ca o încercare de a restabili dreptatea, adică situația când aceste acțiuni nu au scopul inițial de a face dreptate, dar de a hărțui concurentul.

În acest context, se menționează că Centrul Internațional pentru Soluționarea Litigiilor de Investiții a constatat în Hotărârea arbitrală în cauza [...] versus Republica Moldova (ICSID case No ARB/11/23 din 08.04.2013) că *„nu există nici o dovadă în înregistrare care ar putea convinge Tribunalul de faptul că sistemul judecătoresc nu a aplicat legislația Republicii Moldova în mod legitim și cu bună-credință în cadrul procedurii începute de către concurenții reclamantului. În ceea ce **privește magazinele de frontieră cu România, acestea continuă să opereze și să genereze venituri considerabile investitorului. Reclamantul a deschis chiar tot mai multe și mai multe magazine...**”*

Prin prisma celor menționate, Consiliul Concurenței nu poate pune la îndoială recunoașterea constatărilor Centrului Internațional pentru Soluționarea Disputelor Investiționale.

Astfel, se constată că scopul acțiunilor înaintate de „Dufremol” S.R.L. și Î.M. „Moldclassica International” S.R.L. a fost de a recunoaște drepturile încălcate, și nu cel de hărțuire a concurentului.

Având în vedere faptul că primul criteriu nu este întrunit, acțiunile acestora nu pot fi considerate ca abuz de justiție, luând în considerație faptul că nu au fost întrinite cumulativ ambele criterii stabilite de Comisia Europeană.

La data de 27.05.2015 prin scrisorile nr. APD- 06/229-966, nr. APD-06/230-964 și nr. APD-06/231-965, Consiliul Concurenței a remis părților implicate raportul asupra investigației inițiate prin Dispoziția Consiliului Administrativ al Agenției Naționale pentru Protecția Concurenței nr. 44 din 23.09.2010 pentru prezentarea de obiecții și propuneri pe baza acestuia.

Până în prezent, observații din partea părților implicate nu au parvenit.

Calificarea legală a acțiunilor constatate

Urmărind constatările și concluziile expuse mai sus, precum și ținând cont de prevederile legislației Republicii Moldova, referitor la calificarea acțiunilor „Dufremol” S.R.L. și Î.M. „Moldclassica International” S.R.L. privind intentarea de

acțiuni civile și administrative în diferite instanțe de judecată prin prisma art.6 lit. f) al Legii nr. 1103-XIV din 30.06.2000 cu privire la protecția concurenței, în sensul investigației cazului dat, Consiliul Concurenței reține următoarele.

În conformitate cu art. 20 al Constituției Republicii Moldova din 29.07.1994 orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime și nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție, inclusiv și Legea nr. 1103-XIV din 30.06.2000 cu privire la protecția concurenței.

Acest drept este stipulat și de art. 5 alin. (1) al Codului de procedura civilă al Republicii Moldova nr. 225 din 30.05.2003, care prevede că orice persoana interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.

Astfel, acțiunile „Dufremol” S.R.L. și Î.M. „Moldclassica International” S.R.L. privind intentarea de acțiuni civile și administrative în diferite instanțe de judecată nu reprezintă altceva decât exercitarea drepturilor lor prevăzute de Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr. 225 din 30.05.2003, de Constituția Republicii Moldova din 29.07.1994, de prevederile art. 6 pct.1 al Convenției Europene pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (adoptată la 04.11.1950, ratificată prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 1298 - XIII, din 24.07.1997), deci sunt conforme atât legislației naționale, cât și celei internaționale. Prin urmare, comportamentul denunțat al acestora nu contravine regulilor de concurență și deci nu intră în sfera de aplicare a Legii cu privire la protecția concurenței nr. 1103-XIV din 30.06.2000.

În concluzie, acțiunea reclamată de către Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L. nu conține elementele constitutive ale componenței de încălcare prevăzute de art. 6 lit. f) al Legii nr. 1103-XIV din 30.06.2000 cu privire la protecția concurenței.

Reieșind din constatările expuse mai sus, în temeiul art. 39 și art. 41 al Legii concurenței nr.183 din 11.07.2014, precum și art.93 alin. (5) al Legii concurenței nr.183 din 11.07.2014, Plenul Consiliul Concurenței

DECIDE:

1. A înceta examinarea cazului inițiat prin Dispoziția Consiliului Administrativ al Agenției Naționale pentru Protecția Concurenței nr. 44 din 23.09.2010 în

legătura cu absența componentei de încălcare a art. 6 lit. f) al Legii nr. 1103 din 30.06.2000 cu privire la protecția concurenței.

2. Prezenta Decizie intră în vigoare la data adoptării și va fi adusă la cunoștință părților.

**Președintele Plenului
Consiliului Concurenței**

Viorica CĂRARE